

בבית המשפט המחוזי

בתל-אביב

בעניין:

ת.א.

בש"א

אליקים בשן, ת.ז. 001635002

מרח' מבוא פל-ים 46, ירושלים

המבקשים

ע"י ב"כ עו"ד יוחי גבע ואו אמיר ישראלי ואו שלומי כהן,

מדרך ז'בוטינקי 5 (בית אבגד), רמת-גן, 52520

טל: 03-7518477, פקס: 03-7518635

- נגד -

קווי חופשה בע"מ, ח.פ. 512610361

מרח' פינסקר 2, תל-אביב, 63322

המשיב

בקשה לאישור תובענה ייצוגית

המבקש מתכבד בזאת, להגיש לבית המשפט הנכבד, בד בבד עם הגשת התביעה העיקרית בתיק דנן ("התביעה"), בקשה לאישור התביעה כייצוגית לפי הוראות חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות").

- כתב התביעה מצ"ב כנספח "א" לבקשה זו.

- תצהיר המבקש, מר אליקים בשן מצ"ב כנספח "ב" לבקשה זו.

א. מבוא :

1. תביעה זו – והבקשה לאשרה כייצוגית – עניינה במקרה בוטה ביותר של הפרת חובה חקוקה, המתבצעת ע"י המשיבה.
 2. מסתבר, כי המשיבה המוכרת שירות של חבילות תיירות ונופש היוצאות מישראל, וכמו כן, שירות של הולכת נוסעים באוויר, מישראל או אליה, מציעה את ה"חבילות נופש" ו/או את כרטיסי הטיסה במטבע חוץ (דולר ארה"ב או אירו) ללקוחותיה, ובמקום לקבוע ולגבות את המחיר, בפועל, בשקלים חדשים לפי שער המכירה להעברות והמחאות אחרון, ביום העסקים שקדם למועד התשלום, כפי שפורסם בעיתון יומי בישראל, גובה היא מחיר אחר, גבוה יותר – ובכך מפרה היא חובה חקוקה ועושה עושר על חשבון חברי הקבוצה.
 3. המבקש, פנה אל המשיבה, והזמין אצלה ביום 16.3.09, חבילת נופש, קרי מלון + טיסה לאנטליה.
 4. סכום ההזמנה במטבע חוץ היה \$730.
 5. ביום 17.3.09, חוייב המבקש ע"י המשיבה בסך של 3,160.90 ₪.
 6. שער המכירה של העברות והמחאות ביום הקודם למועד התשלום, קרי ביום 16.3.09, היה בבנק הפועלים 4.17 ₪ ל-\$ ובבנק לאומי 4.19 ₪ ל-\$.
 7. בפועל, גבתה המשיבה לפי שער של 4.33 ₪ ל-\$, וחייבה את המבקש בסך של 102.2 ₪ ביתר, ובניגוד לחוק.
 8. מצב דברים זה אין לקבל: על ביהמ"ש הנכבד להוקיע סוג חמור וחסר תקדים זה של הפרת חובה חקוקה, ולהורות למשיב לפצות את ציבור לקוחותיו, בשל הפרת החובה, ולהשיב כל כספי החיוב שנגבו ביתר.
- אך זה כללם של דברים ולהלן פירוטם :

ב. הצדדים

9. המבקש, הנו אדם מהשורה, אשר ביקש לצאת לחופשה.
10. המשיבה, כהגדרתה, משמשת כמקשרת בין הנוסעים לבין מפעילי וספקי שירותים כגון: חברות תעופה, בתי מלון, מסעדות, מדריכים מקומיים, אוטובוסים ושירותי קרקע אחרים.
11. המשיבה מציעה את שירותיה, הן באמצעות האינטרנט, בכתובת: www.kavei.co.il או באמצעות מספרי הטלפון: 3343 * ו/או 03-6211011.
12. המשיבה מציעה ללקוחות הפונים אליה חבילות נופש היוצאים מישראל לכל העולם כמו גם שירותי טיסה מישראל ואליה.

- דף פרטי המשיבה באתר משרד המשפטים מצ"ב כנספח "ג" לבקשה זו.

ג. רקע עובדתי

13. המבקש, פנה אל המשיבה, והזמין אצלה ביום 16.3.09, חבילת נופש, קרי מלון + טיסה לאנטליה.
14. סכום ההזמנה במטבע חוץ היה \$730.
15. ביום 17.3.09, חוייב המבקש ע"י המשיבה בסך של 3,160.90 ₪.
16. שער המכירה של העברות והמחאות ביום הקודם למועד התשלום, קרי ביום 16.3.09, היה בבנק הפועלים 4.17 ₪ ל-\$1 ובבנק לאומי 4.19 ₪ ל-\$1.
17. בפועל, גבתה המשיבה לפי שער של 4.33 ₪ ל-\$1, וחייבה את המבקש בסך של 102.2 ₪ ביתר, ובניגוד לחוק.
18. למרות העובדה, כי בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א – 1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן"), כפי שיבואר להלן, מחוייבת המשיבה לקבוע ולגבות את המחיר בפועל, בשקלים חדשים לפי שער המכירה להעברות והמחאות אחרון, ביום העסקים שקדם למועד התשלום, כפי שפורסם בעיתון יומי בישראל, כתבה המשיבה במסמכי ההזמנה, עליו חתם המבקש, כי "השער לתשלום יהיה שער העברות גבוה של המטבע הנקוב ביום התשלום בפועל".

- העתק מסמכי ההזמנה מצ"ב כנספח "ד" לבקשה זו.

- העתק פירוט חיוב התשלום באמצעות כרטיס האשראי מצ"ב כנספח "ה" לבקשה זו.

- העתק חשבונית מס מס' 0733 מצ"ב כנספח "ו" לבקשה זו.

- העתק פרסום עיתון בישראל בדבר שערי המכירה של דולר ארה"ב בהעברות והמחאות מצ"ב כנספת "ז" לבקשה זו.

19. עת שב המבקש מחופשתו, גילה הוא, כי המשיבה חייבה אותו בסכום הגבוה מהסכום שהיה עליה לחייבו, וכדלהלן: סכום העסקה שחוייבה ביום 17.3.09 הנה \$730. שער העברות והמחאות הגבוה ביום הקודם ליום התשלום (16.3.09) הנו שער של בנק לאומי לישראל 4.19 ₪ ל-\$1. סה"כ על המשיבה היה לגבות \$730 כפול 4.19 ₪ = 3,058.7 ₪. בפועל חייבה המשיבה סך של 3,160.9 ₪. קרי המשיבה חייבה לפי שער של 4.33 ₪ ל-\$1: 3,160.9 ₪ לחלק ל-\$730 + 4.33 ₪ ל-\$1.

20. לפיכך, החליט המבקש, לבחון, באם המשיבה נוהגת הכל לקוחותיה באותה הדרך, ובאם מדובר בשיטה.

21. על כן, המבקש החל בסדרת בדיקות, בהן התקשר מידי כמה ימים, אל המשיבה, ביקש להזמין חבילת נופש כלשהי, ובירר את העלויות, ולהלן תוצאות הבדיקות:

חיוב ביתר (₪)	שער בהתאם לחוק (בנק הפועלים)	שער בהתאם לחוק (בל"ל)	סכום בש"ח לפי שער המשיבה	שער המשיבה	סכום ההזמנה במט"ח (\$)	שם הנציג	יעד ההזמנה	תאריך ההזמנה	
232.56	4.25	4.24	16,706	4.31	3,876	רונן	פראג	29.3.09	1.
106.56	4.25	4.24	5,768	4.33	1,332	צחי	מינכן	30.3.09	2.
35.88	4.26	4.27	5,143	4.3	1,196	ליאת	קפריסין	31.3.09	3.
84	4.19	4.20	5,964	4.26	1,400	אורית	מרמריס	5.4.09	4.
89.88	4.19	4.21	6,396	4.27	1,498	צחי	קוסטה ברוה	16.4.09	5.
243.6	4.21	4.21	17,336	4.27	4,060	דנה	אוסטריה שוויץ	20.4.09	6.
46.9	4.21	4.25	4,033	4.3	938	נטלי	פריז	21.4.09	7.
39.5	4.28	4.24	3,420	4.33	790	יוליה	ברלין	23.4.09	8.
35.52	5.58	5.49	9,946	5.6	1,776	אורית אירו	אגם גרדה	23.4.09	9.
68.46	4.26	4.28	4,254	4.35	978	אורית	בודפשט	27.4.09	10.
35.4	4.18	4.20	2,513	4.26	590	ענת	פראג	3.5.09	11.
60.6	4.18	4.20	5,151	4.25	1,212	חן	אנטליה	3.5.09	12.
39.06	4.17	4.19	2,377	4.26	558	אורית	בורגס	18.5.09	13.
23.31	4.17	4.19	1,419	4.26	333	גינט	ברצלונה	18.5.09	14.
23.88	3.97	4.01	1,620	4.07	398	ליאת	ורונה	31.5.09	15.
48.86	3.99	3.99	2,834	4.06	698	גיא	ברצלונה	21.6.09	16.

- העתק תקליטור עליו צרובים הקלטות השיחות מצ"ב כנספת "ח" לבקשה זו.

- העתק העמודים הרלוונטיים מהעיתונים עליהם פורסמו שערי המכירה של העברות והמחאות מצ"ב **כנספח "ט-1" – "ט-12"** לבקשה זו.

22. הנה כי כן, נלמד, כי המשיבה גובה שער מטבע חוץ, שאיננו השער המחוייב בחוק, הוא שער מכירה של העברות והמחאות, כפי שפורסם ביום הקודם ליום התשלום – אלא שער משל עצמה, קרי "שער קווי חופשה" – שבינו לבין חובתה כפי החוק – אין ולא כלום.

23. זאת ועוד, לאחר שהמבקש פנה לבאי כוחו, החתומים מטה, בדקו האחרונים, אף את אתר האינטרנט של המשיבה, אשר באמצעותו מוכרת המשיבה ללקוחותיה חבילות נופש וכרטיסי טיסה, עת ביקשו הח"מ לבדוק האם באתר האינטרנט, מחייבת המשיבה בהתאם לחוק. להלן תוצאות בטבלה:

נספח "י"	תאריך ההזמנה הוירטואלית	סכום ההזמנה במט"ח /(\$/אירו)	שער המשיבה	סכום בש"ח לפי שער המשיבה	שער בהתאם לחוק (בנק הפועלים)	שער בהתאם לחוק (בנק לאומי)	שער בהתאם לחוק (בנק דיסקונט)	חיוב ביתר (שח)
1.	13.7.09	\$ 1,006	\$ 4.422	4,449	שח 3.994 ל-1 \$	שח 4.005 ל-1 \$	שח 3.996 ל-1 \$	419.5
2.	13.7.09	\$ 1,101	\$ 4.422	4,869	שח 3.994 ל-1 \$	שח 4.005 ל-1 \$	שח 3.996 ל-1 \$	459
3.	13.7.09	\$ 909	\$ 4.422	4,020	שח 3.994 ל-1 \$	שח 4.005 ל-1 \$	שח 3.996 ל-1 \$	379
4.	13.7.09	\$ 1,006	\$ 4.422	4,449	שח 3.994 ל-1 \$	שח 4.005 ל-1 \$	שח 3.996 ל-1 \$	419.5
5.	13.7.09	\$ 751	\$ 4.422	3,321	שח 3.994 ל-1 \$	שח 4.005 ל-1 \$	שח 3.996 ל-1 \$	313.16
6.	13.7.09	815 אירו	6.17 אירו	5,029	שח 5.575 ל-1 אירו	שח 5.573 ל-1 אירו	שח 5.560 ל-1 אירו	484.9
7.	13.7.09	1,361 אירו	6.17 אירו	8,399	שח 5.575 ל-1 אירו	שח 5.573 ל-1 אירו	שח 5.560 ל-1 אירו	809.7
8.	13.7.09	790 אירו	6.17 אירו	4,875	שח 5.575 ל-1 אירו	שח 5.573 ל-1 אירו	שח 5.560 ל-1 אירו	470.05
9.	13.7.09	698 אירו	6.17 אירו	4,307	שח 5.575 ל-1 אירו	שח 5.573 ל-1 אירו	שח 5.560 ל-1 אירו	415.31

24. יתר על כן, בתנאים הכלליים שאליהם מופנים רוכשי חבילות הנופש ו/או כרטיסי הטיסה, באמצעות אתר האינטרנט, הרי שהמשיבה הגדילה לעשות ולכתוב כדלהלן:

"השער לתשלום יהיה שער העברות גבוה של המטבע הנקוב ביום התשלום בפועל או ביום ביצוע ההזמנה או ביום היציאה, הגבוה מבניהם".

- העתק ההזמנות הוירטואליות לבדיקה שנעשו ע"י באי כח המבקש מצ"ב **כנספחים "י-1"** – **"י-9"** לבקשה זו.
 - העתק התנאים הכלליים לידיעת הנוסע כפי שמובאים באתר האינטרנט של המשיבה מצ"ב **כנספח "יא"** לבקשה זו.
 - העתק שער מכירה של העברות והמחאות של בנק הפועלים (דולר ויורו) ליום 12.7.09 (יום הקודם ליום התשלום הוירטואלי 13.7.09) המתבסס על יום 10.7.09 (בשל אי מסחר בבורסה בימי א') מצ"ב **כנספח "יב"** לבקשה זו.
 - העתק שער מכירה של העברות והמחאות של בל"ל (דולר ויורו) ליום 12.7.09 (יום הקודם ליום התשלום הוירטואלי 13.7.09) המתבסס על יום 10.7.09 (בשל אי מסחר בבורסה בימי א') מצ"ב **כנספח "יג"** לבקשה זו.
 - העתק שער מכירה של העברות והמחאות של בנק דיסקונט (דולר) ליום 12.7.09 (יום הקודם ליום התשלום הוירטואלי 13.7.09) המתבסס על יום 10.7.09 (בשל אי מסחר בבורסה בימי א') מצ"ב **כנספח "יד"** לבקשה זו.
 - העתק שער מכירה של העברות והמחאות של בנק דיסקונט (אירו) ליום 12.7.09 (יום הקודם ליום התשלום הוירטואלי 13.7.09) המתבסס על יום 10.7.09 (בשל אי מסחר בבורסה בימי א') מצ"ב **כנספח "טו"** לבקשה זו.
25. מצב דברים זה אין לקבל: על ביהמ"ש הנכבד להוקיע סוג חמור וחסר תקדים זה של הפרת חובה חקוקה, ולהורות למשיב לפצות את ציבור לקוחותיו, בשל הפרת החובה, ולהשיב כל הכספים שנגבו ביתר.

ד. הטיעון המשפטי

- א. **כללי**
26. חוק תובענות ייצוגיות – שנכנס לתוקף בעת האחרונה – נועד להסדיר באופן ממצה את הדינים החלים על הגשת תביעות ייצוגיות בישראל.
27. המטרות שביסוד החוק מפורטות בו בסעיף 1, וכוללות בין השאר את המטרות של **"אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו"**, **"מימוש זכות הגישה לבית המשפט"**, **"מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין"** וכן **"ציהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות"**.
28. חוק תובענות ייצוגיות מתיר הגשת תביעה ייצוגית בעניינים המנויים בתוספת השניה לחוק, או בעניינים בהם נקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש תביעה ייצוגית. כאמור בסעיף 3(א) לחוק:

" לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית"

29. התוספת השנייה לחוק כוללת רשימה של עילות בהן ניתן להגיש תביעה ייצוגית. לענייננו, העילות הקבועות סעיף 1 לתוספת היא הרלוונטית:

(1) "תביעה של צרכן כנגד עוסק, גם אם לא נכרתה ביניהם עסקה"

30. סעיף 4 לחוק תובענות ייצוגיות קובע את רשימת הזכאים להגיש בקשה לאישור תביעה ייצוגית. לענייננו, רלוונטי סעיף 4(א)(1) לחוק:

" אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה; "

31. כלומר, על מנת להיות זכאים להגיש בקשה לאישור תביעה ייצוגית, על המבקש להראות כי עומדת לו עילת תביעה באחד העניינים המנויים בתוספת השניה, וכן כי התביעה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי קבוצת התובעים.

32. וליישום לענייננו, על המבקש להראות כי עומדת לו עילת תביעה כנגד המשיבה, וכי עילת התביעה מעוררת שאלות משותפות של עובדה ומשפט לכלל חברי קבוצת התובעים.

33. בנוגע להוכחת הנזק, חוק תובענות ייצוגיות קובע כי די בהוכחת גרימה של נזק ברמה לכאורית. כאמור בסעיף 4(ב)(1) לחוק:

"בבקשה לאישור שהוגשה בידי אדם כאמור בסעיף קטן 1(א) – די בכך שהמבקש יראה כי לכאורה נגרם לו נזק."

34. התנאים לאישור תביעה ייצוגית מנויים בסעיף 8(א) לחוק, הקובע כי:

8. (א) בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:

- (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;**
- (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין;**

- (3) **קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בענין זה;**
- (4) **קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב.**

35. בהתאם להוראות שפורטו לעיל, הרי שהדיון משלב זה יחולק לשני שלבים. **בשלב הראשון**, נראה כי עומדת למבקש עילת תביעה אישית כנגד המשיב, וכי נגרם לו לכאורה נזק. **בשלב השני**, נעמוד על התקיימות התנאים לאישור התביעה כייצוגית המנויים בסעיף 8 לחוק.

הפרת חובה חקוקה

36. יסודותיה של עולת הפרת חובה חקוקה מנויים בהוראות סעיף 63 לפקודת הניקיון, המורה אותנו באופן הבא:

(א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק - למעט פקודה זו - והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליה נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.

(ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני."

37. לעולת הפרת חובה חקוקה חמישה יסודות (ראה ע"א 145/80 **ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש**, פ"ד לז(1) 113, בעמ' 139): (א) קיום חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק (ב) החיקוק נועד לטובתו של הניזוק (ג) המזיק הפר את החובה המוטלת עליו, (ד) ההפרה גרמה לניזוק נזק (ה) הנזק אשר נגרם הוא מסוג הנזקים אליו נתכוון החיקוק.

38. סעיף 17 ד. לחוק הגנת הצרכן, קובע:

"לא יפרסם עוסק ולא ינקוב, במפורש או במשתמע, מחיר של נכס או של שירות המוצע לצרכן, אלא אם כן הוא המחיר הכולל בלבד ורק במטבע ישראלי."

39. סעיף 17 ז. לחוק הגנת הצרכן, קובע:

"הוראות חלק זה לא יחולו
(...)

(ב) על אף האמור בסעיפים 17-1 ו-17 ד – הצגה, פרסום ונקיבה של מחירו הכולל של נכס או של שירות, כמפורט בחלק ב' של התוספת הראשונה, יכול שיהיה במטבע חוץ, ובלבד שמחירו במטבע ישראלי ייקבע לפי שער החליפין הקבוע בה".

40. חלק ב' של התוספת הראשונה של חוק הגנת הצרכן, קובע:

"שער המכירה – שער המכירה להעברות והמחאות שבו מוכר בנק בישראל את מטבע החוץ

(...)

3. שירות של הולכת נוסעים או הובלת מטענים באוויר, ביבשה או בים, מישראל או אליה... ובלבד שמחירם בשקלים חדשים ייקבע לפי שער המכירה האחרון ביום העסקים שקדם למועד התשלום, כפי שפורסם בעיתון יומי בישראל...

4. שירות של חבילות תיירות ונופש היוצאות מישראל, ובלבד שמחירן בשקלים חדשים ייקבע לפי שער המכירה האחרון ביום העסקים שקדם למועד התשלום, כפי שפורסם בעיתון יומי בישראל".

41. בפועל, וכפי שניתן לראות, המשיבה איננה מחייבת לפי שער (של הדולר או האירו) המכירה להעברות והמחאות האחרון ביום העסקים שקדם למועד התשלום, כפי שפורסם בעיתון יומי בישראל, אלא לפי שער אחר, שגבוה תמיד מהשער שעליה לחייב לפי החוק.

42. הנה כי כן, המשיבה הפרה חובה חקוקה, בכך שהפר את סעיף 17 ד' לחוק הגנת הצרכן וכן את סעיפים 3 ו-4 לחלק א' לתוספת הראשונה של חוק הגנת הצרכן.

43. איש לא יחלוק, כי מדובר בסעיפים שנועדו למנוע גביית סכומים ביתר ע"י המשיבה. מיותר לציין, כי הנזק אשר נגרם למבקש, נגרם בדיוק בצורה אותה נתכוון המחוקק למנוע.

ה. התקיימות התנאים לאישור התביעה כייצוגית

44. סעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי:

9. (א) בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:

- (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;
- (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין;

- (3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בדרך הולמת; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בענין זה;
- (4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בתום לב.

45. להלן נעמוד על התקיימות תנאים אלו כסדרם.
46. יובהר ראשית, כי בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות תפקידו של בית המשפט הנכבד הוא להגדיר את קבוצת התובעים, כאמור בסעיף 10(א) לחוק בו מצויין כי "אישר בית המשפט תובענה ייצוגית, יגדיר בהחלטתו את הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה".
47. המבקש יטען, כי על קבוצת התובעים לכלול כל אדם ו/או אישיות משפטית אחרת, אשר רכש מהמשיבה, שירות של חבילות תיירות ונופש היוצאות מישראל ו/או שירות של הולכת נוסעים באוויר, ביבשה או בים, מישראל או ממנה, וחוייב ביתר, עת לא חוייב ע"י המשיבה כדרישת החוק, קרי, לפי שער המכירה של העברות והמחאות שבו מוכר בנק בישראל את מטבע החוץ, ביום העסקים שקדם למועד התשלום, כפי שפורסם בעיתון יומי בישראל.
48. מראש יצויין כי אין זה בחובתם של המבקש להעריך במדויק את גודל הקבוצה ואת סכום ההשבה המבוקש לכלל חברי הקבוצה, דבר שניתן יהיה לגלות במדויק רק לאחר חשיפת נתוני ההכנסות ע"י המשיב.
49. בהתאם לידוע למבקש, הרי שהמשיבה מוכרת בשנה חבילות נופש וכרטיסי טיסה מישראל בסך של 50 מליון ₪.
50. בהתאם להערכה אותה עשה המבקש, באמצעות באי כוחו, הרי שהמשיבה גובה לפחות כ- 3% ביתר מסך כל עסקה ועסקה, ועל כן, עפ"י הערכה זו, חברי הקבוצה שילמו כמליון וחצי ₪ בשנה ביתר, ולשבע שנים סך של 10.5 מליון ₪, אשר לסכום זה, יש להוסיף ריבית ממוצעת של 4% למשך 3.5 שנים (14%), ובסה"כ סכום ההשבה הנדרש הנו 11.97 מליון ₪.
- מצ"ב כתבות מעיתונים מסומנים "כנספח"1-טז"-5 לבקשה זו.
51. התנאי הראשון לאישור התביעה הייצוגית הינו כי התובענה מעוררת שאלות משותפות – לכלל חברי הקבוצה – של עובדה ומשפט.
52. לענייננו, איש לא יחלוק כי התובענה מעוררת שאלות רבות משותפות לכלל חברי הקבוצה, שכן:
- (א) המשיבה הפר כלפי כלל חברי הקבוצה את הוראות חוק הגנת הצרכן.
- (ב) המשיבה הפר חובה חקוקה שנועדה להגן על הקבוצה מפני תשלום סכומים ביתר.
- (ג) לכלל חברי הקבוצה נגרם נזק, בשל חיוב ביתר של סכומים.

53. התנאי השני הוא כי התובענה הייצוגית היא הדרך ההוגנת והיעילה להכריע בסכסוך בנסיבות העניין.
54. בהקשר זה, מן הראוי לחזור ולציין המטרות שביסוד חוק תובענות ייצוגיות, המפורטות בו בסעיף 1, וכוללות בין השאר את המטרות של "אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו", "מימוש זכות הגישה לבית המשפט", "מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין" וכן "ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות".
55. לענייננו, יש באישור התביעה הייצוגית כדי להגשים את המטרות שצוינו לעיל בכללותן.
56. ראשית, יש בהגשת תביעה ייצוגית זו בכדי לתרום משמעותית להרתעת המשיב – ומעוולים כדוגמתו – מלפגוע בצורה חמורה בציבור במקרים כדוגמת המקרה נשוא תובענה זו.
57. הצורך בהרתעה מתחזק לאור החשיבות שבמניעת התופעה החמורה, של אי מילוי אחר הוראות החוק.
58. שנית, תובענה זו היא הכרחית על מנת לממש את זכאותם לפיצוי של חברי הקבוצה כלפי המשיב.
59. בסכום התביעה האישית, העומד על מאות בודדות של שקלים, אין די על מנת לתמרץ תובע לפתוח בהליך משפטי מורכב ומסובך כנגד גופים עוצמתיים במיוחד כדוגמת המשיבה, וראה בהקשר זה את הדברים שנאמרו ברע"א 4556/94 טצת ואח' נג' זילברשץ ואח', פ"ד מט (5) 774, בעמ' 784.
60. לעניין הייצוג ההולם, הרי שהמבקש הינו בעל אמצעים כלכליים הנדרשים לשם ניהול ההליך. המבקש ייוצג ע"י עוה"ד הח"מ, המבטיחים להעמיד לרשות הקבוצה ייצוג משפטי ככל שיידרש על מנת לממש את זכויות החברים בקבוצה כלפי המשיבה.
- הח"מ, הינם עו"ד עתירי נסיון בתחום התובענות הייצוגיות.
61. לעניין דרישת תום-הלב, הרי שתביעה זו הוגשה בתום-לב בידי המבקש, אשר נפגע ממעשיה של המשיבה, ומעוניין לזכות בפיצוי המגיע לו, וכן לפעול על מנת להרתיע את המשיב מפני מעשים דומים בעתיד.

ו. על הסעדים המגיעים לכלל חברי הקבוצה

62. בית המשפט הנכבד מתבקש לאשר למבקש לתבוע בשמם את של חברי הקבוצה את הסעדים המוערכים בשלב זה, כמפורט לעיל, באופן הבא:

השבה עמלות שחוייבו ביתר של סך של 11.97 מיליון ש"ח.

ז. סיכום

63. תביעה זו – והבקשה לאשרה כייצוגית – עניינה במקרה בוטה ביותר של הפרת חובה חקוקה, המתבצעת ע"י המשיבה.

64. מסתבר, כי המשיבה המוכרת שירות של חבילות תיירות ונופש היוצאות מישראל, וכמו כן, שירות של הולכת נוסעים באוויר, מישראל או אליה, מציעה את ה"חבילות נופש" ו/או את כרטיסי הטיסה במטבע חוץ (דולר ארה"ב או אירו) ללקוחותיה, ובמקום לקבוע ולגבות את המחיר, בפועל, בשקלים חדשים לפי שער המכירה להעברות והמחאות אחרון, ביום העסקים שקדם למועד התשלום, כפי שפורסם בעיתון יומי בישראל, גובה היא מחיר אחר, גבוה יותר – ובכך מפרה היא חובה חקוקה ועושה עושר על חשבון חברי הקבוצה.

65. מכל האמור לעיל מתבקש בית המשפט הנכבד:

(א) לאשר למבקש לנהל תובענה כייצוגית בשם של חברי הקבוצה, בהתאם להגדרתה לעיל, ולחייב את המשיב לשלם לקבוצה סך של 11,970,000 ש"ח.

(ב) להורות על פסיקת גמול מיוחד למבקש.

(ג) להורות על תשלום שכר טרחת עורך-דין לעורכי-הדין המייצגים באחוזים מתוך הקרן בהתאם לשיקול דעתו של ביהמ"ש הנכבד וכן על תשלום הוצאות משפט.

יוחי גבע, עו"ד

אמיר ישראלי, עו"ד

ב"כ המבקשים